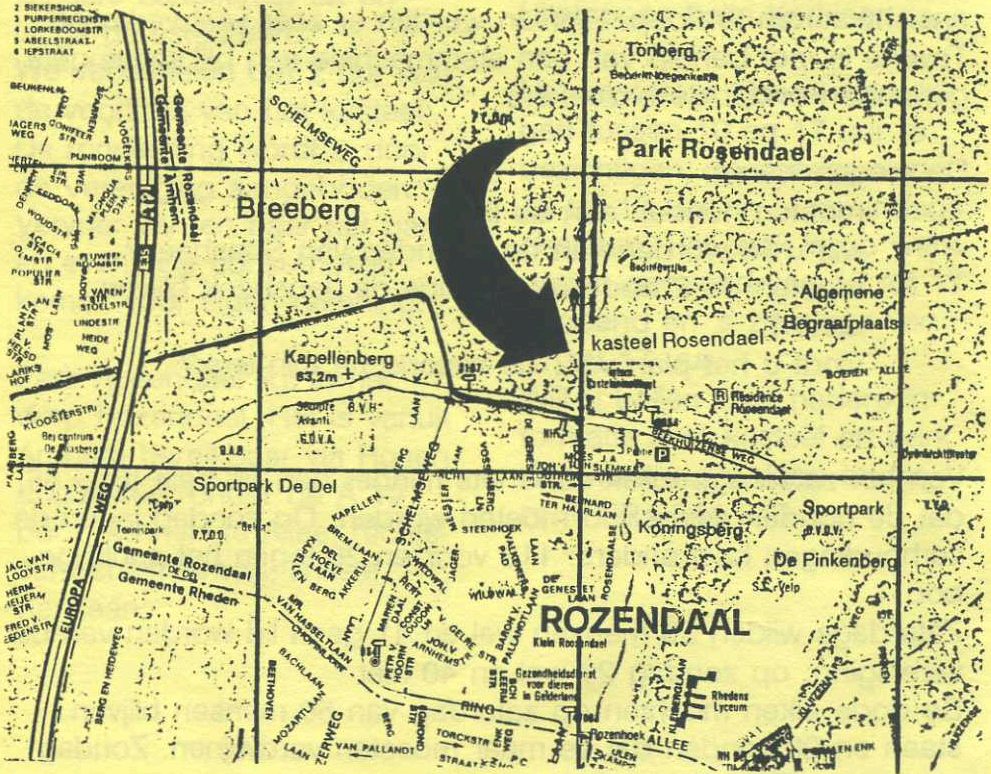

VRIENDEN VAN SONSBEEK

HOE DENKT 'MEN' OVER SONSBEEK?

Tijdens het Waterweekend dat de Watermolen deze zomer organiseerde, was onze vereniging met een stand aanwezig. De gesprekken die met het publiek gevoerd werden, leverde 17 nieuwe leden op.

Het bezoekerscentrum heeft sinds kort pakketjes met getekende ansichtkaarten te koop. Hiervan werden er zeer veel verkocht. Tevens is met behulp van een stemmachine een bliksemenqete gehouden onder de bezoekers.

De vragen waren:

- moeten honden aan de lijn?
- wilt u lid worden van de Vrienden van Sonsbeek?
- moeten de 2 dode eiken langs de Jansbeek blijven staan?
- vindt u het plan voor de historische tuin leuk?

Van het zaterdagpubliek vond iets minder dan de helft (61 66) dat de honden aangeliind moeten worden. Op zondag lagen de verhoudingen heel anders: 113 voor en 26 tegen het aanlijngedbod

Zaterdags wilden 20 mensen wel en 41 geen lid worden van de vereniging; op zondag 23 wel en 40 niet

De dode eiken mochten op zaterdag van 50 mensen blijven staan en 20 vonden dat ze maar moesten verdwijnen. Zondag waren de cijfers 73 en 35.

Het plan voor de historische tuin werd enthousiast ontvangen. Zaterdags vonden 5 mensen er niets aan maar 64 waren voor het plan. Op zondag zeiden 105 mensen het plan leuk te vinden en slechts 7 niet.

EXCURSIE NAAR PARK ROSENDAEL

Zondag 22 september a.s.
wordt voor de leden een
rondleiding georganiseerd in
het park Rosendael.

Het park is eigendom van het
Gelders Landschap en on-
langs gerestaureerd.

**We verzamelen om 2 uur aan
de voorkant van het kasteel.**

De rondleiding wordt u door
de Vereniging aangeboden.
Vervoer van en naar het park
en eventuele consumpties
komen voor eigen rekening.

Park Rosendael ligt in het
dorp Rozendaal. Het is vanuit
Arnhem bereikbaar via Rosen-
daalseweg, onder de A 12
door, Arnhemse Allee, rechts-
saf Schelmseweg, linksaf
Kerklaan;

Wie met het openbaar vervoer
komt kan buslijn 4 nemen.
Deze bus rijdt vanuit Elst via
Kronenburg, het station,
Hoogte 80, de Geitenkamp
naar Velp (halfuursdienst).
Uitstappen halte Kerklaan.

Het kasteel is tijdens werkda-
gen tussen 10 en 17 uur te
bezoeken, op zondag van
13 tot 17 uur en 's maandags
gesloten. Het park is op werk-
dagen geopend van 10 tot 17
geopend en 's zondags van
11 tot 17 uur

Wilt u bellen voor nadere in-
formatie over kasteel en park
dan kunt u dat doen onder
nr. 0 85 644 645

LEZING ENGELS LANDSCHAPSPARK

We hebben u al enige tijd geleden toegezegd dat we een lezing
zouden organiseren over 'Het Engelse Landschapspark'.

Wie geïnteresseerd is, raden wij aan in maart a.s. de jaarverga-
dering van de vereniging te bezoeken. Dat is de datum waarop
de lezing wordt gehouden.

WAAROM NAAR PARK ROSENDAEL?

Wat is er zo bijzonder aan Park Rosendael? Ten eerste zijn ligging aan de rand van de Veluwe met de grote hoogteverschillen. Maar ook zijn geschiedenis is het vermelden waard.

LANGE GESCHIEDENIS

In het kasteel woonden de graven en hertogen van Gelre. Van dit kasteel, dat voor het eerst wordt vermeld in 1314 is de ronde toren nog over. Het landhuis dateert uit 1721. De eerste berichten over de tuinen rond het kasteel zijn van 1380. Hoe deze er toen uitzagen is niet bekend.

FRANSE AANLEG

Aan het eind van de 17e eeuw laten de Heer en Vrouw van Rosendael op het landgoed een Franse aanleg uitvoeren. In deze aanleg is het water een zeer overheersend element. Heel bijzonder was dat de hoogteverschillen door middel van terrassen werden

overbrugd. Het stromend water werd gevoed door rijke bronnen. Aan het landgoed werd grote zorg en aandacht besteed.

DANIEL MAROT

In het begin van de achttiende eeuw gaf kasteelheer Lubbert Adolf Torck aan Daniel Marot opdracht de aanleg te wijzigen. Sporen daarvan zijn nu nog in het park te vinden. De Theekoepel uit 1720 is door Marot ontworpen. Typisch voor hem is het medaillon boven de ingang, het sierstuk boven het venster en, maar daarvoor moet u naar binnen, de kamerfontein en de porceleinconsoles in de hoeken. Een andere schepping van Marot is de schelpengalerij. Deze is geschapen uit marmer schelpen, gekleurde stenen en bergkristal. De galerij is onlangs hersteld.

J.D. ZOCHER:

Engelse Landschapsstijl

De huidige, landschappelijke vorm heeft het landgoed gekregen in de eerste helft van de 19e eeuw. De bekende tuin- en landschapsarchitect J.D. Zocher jr maakte het ontwerp. Hij heeft de terrassen veranderd in glooiende hellingen en de verschillende vijvers zijn door hem tot één grote aaneengesmeed.

Nu is park Rosendaal dus een voorbeeld van de landschapsstijl. De inrichting doet zeer natuurlijk aan maar is in wezen kunstmatig.

ORANJERIE

Zocher liet ten noordoosten van het kasteel ook een Oranjerie bouwen, die in 1945 echter verwoest werd.

Dankzij de Stichting Gelders Landschap is de Oranjerie herbouwd. U vindt er een gebruik als theeschenkerij. Dit zijn zo een paar wetenswaardigheden. Uiteraard is er veel meer. Maar dat kunt u tijdens de rondleiding zien.

GELDERSCH LANDSCHAP

De Stichting het Geldersch Landschap tracht door aankoop en gericht beheer landgoederen, oude buitenplaatsen, bossen en natuurgebieden in Gelderland te behouden, te herstellen of nieuw te ontwikkelen.

GELDERSCHE KASTEELLEN

De Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen zet zich in voor het beheer en behoud van kastelen, historische landhuizen en ruines in de provincie Gelderland. Niet alleen voor de gebouwen maar ook voor de oorspronkelijke inventaris en de bijbehorende tuinen en erven.

Beide stichtingen zijn gevestigd in het kasteel Zypendaal, Zypendaalseweg 44, 6814 CL ARNHEM, tel. 085 - 42 09 44.

WIE ZIJN DE KIWANIS?

In het vorig infobulletin staat een artikel over het nieuwe waterrad van de Begijnemolen.

Het waterrad wordt door de KIWANIS betaald en met medewerking en hulp van de dienst Milieu en Openbare Werken vervaardigd. Uit reacties van leden blijkt dat velen van u iets meer van deze groep wilden weten.

De Kiwanisclub is een internationale organisatie die is opgericht in Salt Lake City in de Amerikaanse staat Utah.

Nieuwe leden worden voorgedragen van uit de groep zelf. Er bestaat geen toelatingsnorm, in die zin dat de leden een bepaalde intellectuele scholing zouden moeten hebben. Het adspirantlid krijgt bezoek van de ledencommissie, die bekijkt of hij in de groep past. Daarna volgt een proefperiode.

De doelstelling is, dat de groep zich maatschappelijk nuttig maakt. Vooral op het gebied van het milieu.

Kiwanis is een Indiaanse kreet en betekent Laat zien wie je bent.

Het motto van alle KIWANIS-clubs is: We Built. Ook de Nederlandse Kiwanis houden zich daaraan.

De Arnhemse groep telt momenteel 26 leden. Ze zijn niet uitsluitend nuttig bezig. Ook de gezelligheid spreekt een woordje mee. Toch zijn de uitstapjes die ze maken vaak maatschappij gericht. Ze bezoeken bedrijven, o.a. die waar de leden

van de groep werken, om zich zo te oriënteren op alle facetten van de maatschappij.

De groep Arnhem is nu dus druk bezig met het waterrad van de Begijnemolen. Het is een langdurig project. Het hout moest eerst 'rijpen' in een vijver van het Openluchtmuseum. De dunne stammen zijn inmiddels gezaagd in de Paltrokmolen van het museum en gedroogd in Oosterbeek.

Aanvankelijk zag het ernaar uit dat de dikke stammen verwerkt moesten worden in een andere zagerij. Uiteindelijk bleek dat het toch mogelijk was dit werk te doen in het Openluchtmuseum.

Een aantal leden is bezig de techniek van de houtbewerking te leren. De technische commissie heeft besprekingen gevoerd met o.a. de heer Morsink van de dienst Milieu en Openbare Werken die deskundige is op het gebied van waterraden. Het waterrad van de Watermolen is onder verantwoordelijkheid van de heer Morsink gebouwd.

De Kiwanis zoeken op dit moment sponsors voor de stenen en het cement die voor de inbouw van het rad nodig zijn.

STICHTING SONSBEEK OPEN

Misschien bent u geschrokken van de krantenberichten waarin stond dat een groep mensen waarin ook de gemeente en onze vereniging vertegenwoordigd waren, van Sonsbeek een evenementen park wil maken.

Immers, de gemeente heeft juist Presikhaaf aangewezen als evenementen park om de druk op de monumentale parken te vermindere-

ren. Het misverstand ligt in het woord evenementen. Bij de dienst Milieu en Openbare Werken komen nogal eens aanvragen binnen om allerlei spectaculaire wedstrijden in Sonsbeek of Zijpendaal te mogen houden of te laten beginnen of te beëindigen. Dat gaat dan om groot-schalige hardlooptwedstrijden, roeiwedstrijden, ballonvaarten of parachutespringen. Deze aanvragers worden naar Park Presikhaaf verwezen.

UIT DE WERKGROEPEN

Van de werkgroepen is weinig nieuws te vermelden. Het laatste infobulletin verscheen twee maanden geleden en tussen toen en nu hebben de meeste leden genoten van een welverdiende vakantie.

CULTURELE EVENEMENTEN

De stichting Sonsbeek Open denkt meer aan culturele manifestaties op het podium bij de Ronde Weide zoals concerten, toneel, dans, mime enz. De stichting denkt op deze wijze de waarde van Sonsbeek als cultureel monument te kunnen verhogen.

Aan het gebruik van het podium en de ronde weide zijn uiteraard voorwaarden verbonden, zodat de ga-

rantie bestaat dat er geen schade aan het park wordt aangericht.

Wandelaars mogen uiteraard niet worden gehinderd.

Een speciale begeleidingscommissie bewaakt de kwaliteit van de manifestaties.

Dienst Milieu en Openbare Werken

WAT DOET DE GEMEENTE IN SONSBEEK

Ook daarover valt weinig te melden. Het is het gewone onderhoudswerk. De zomer is voor plantsoenen altijd stille tijd. Het meeste werk gebeurt in de andere drie jaargetijden.

